نقش دانشجویان در پژوهش های علوم پزشکی در ایران

محمد زماني، ١٠٠

۱- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران.

♦ نویسنده مسئول: محمد زمانی آدرس: بابل، جاده گنج افروز، دانشگاه علوم پزشکی بابل، کمیته تحقیقات دانشجویی. يست الكترونيك: mzamani20@gmail.com

در دنیای امروز، صحبت از "جهش علم" و "انفجار اطلاعات" است، دو عبارت مکمل هم. محققین در سراسر دنیا، پیوسته در حال رمزگشایی بسیاری از معماهای ناشاخته اند، از کوچکترین مسائل ژنتیکی و مولکولی تا پیچیده ترین اسرار فضا. پژوهشگران ایرانی نیز از این حقیقت مستثنا نیستند. تولید علم در ایران طی سال های گذشته به طور قابل توجهی رشد داشته است. حدود ۳۰ هزار مقاله علمی از محققین ایرانی سالیانه در مجلات بین المللی چاپ می شود. این میزان نشان دهنده ی یک رشد ۲۰ برابری در مقایسه با سه دهه پیش است (۱). بر اساس پایگاه SCImago Journal & Country Rank، ایران با چاپ ۳۲۳٫۴۷۴ مقاله طی سال های ۱۹۹۶ تا ۲۰۱۵، از لحاظ تعداد مقالات در رتبه بیست و دوم جهان و دوم خاورمیانه قرار دارد (۲). همچنین باید توجه داشت که علی رغم وجود تحریم های همه جانبه هسته ای در طی سال های گذشته، روند توسعه علمی ایران متوقف نشد و پیش بینی می گردد با توجه به توافق هسته ای اخیر در سال ۲۰۱۵ و رفع تحریم های مربوط به آن، همکاری های علمی با جامعه جهانی افزایش خواهد یافت (۳).

ولى حقيقتا چه كساني در اين دستاورد ها شركت داشته اند؟ خوشبختانه در ایران، ما شاهد همکاری بین گروه های علمی مختلف هستیم، از جمله دانشجویان دانشگاه ها. این کشور با حدود ۴/۵ میلیون دانشجو و ۸۰۰ مرکز تحقیقاتی، ظرفیت مناسبی برای فعالیت های پژوهشی دارد (۱). دیده می شود که دانشجویان علاقهمند، در تعداد قابل ملاحضهای از پروژه ها دخالت دارند. همچنین بیشتر دانشگاه های علوم پزشكى، مركزى به نام "كميته تحيقات دانشجويي" دارند. اين تشكل دانشجویی توسط معاونت تحقیقات و فناوری هر دانشگاه حمایت می شود و

اولین بار در سال ۱۳۷۲ و با هدف به اشتراک گذاشتن اطلاعات مربوط به پژوهش و گسترش مهارت ها و دانش نسبت به متدولوژی مطالعات، در ایران پایه گذاری شد. در این راستا، برنامه های مختلفی به اجرا درآمده اند، مانند برگزاری کارگاه های آموزشی، شوراهای پژوهشی با حضور استادان و دانشجویان جهت ارزیابی طرح های تحقیقاتی، و کنگره های پژوهشی سالیانه.

گزارش شده است که طی سال های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۵، ۲۱۷۸ مقاله با افیلیشن های مختلف کمیته تحقیقات دانشجویی، با یک روند صعودی، در پایگاه استنادی Scopus به چاپ رسیده است (۴). این نشان دهنده ی مشارکت فعال دانشجویان علوم پزشکی در حیطه های پژوهشی است.

اما على رغم اين تجربه هاى خوشايند، يك سرى محدوديت ها وجود دارند كه می توانند بر روحیه دانشجویان تاثیر منفی بگذارند، از جمله عدم حمایت های مالی كافي و عدم دسترسي به بعضي ابزارها و مواد لازم. با اين حال، دانشجويان توانمند با سخت کوشی و پشتکار می توانند بر همه مشکلات غلبه و از استعدادشان در تحقيق دفاع نمايند.

پیشرفت علمی مرهون دستاورد های پژوهشی است، و این اجتناب ناپذیر است. اینجاست که جایگاه پژوهش ملموس تر می شود. همانطور که در بالا بیان گردید، نقش دانشجویان علوم پزشکی در تحقیقات قابل توجه است. آنها حقیقتا یکی از اصلی ترین نیروهای محرکه هستند و اگر به خوبی حمایت شوند، آینده روشن تری در انتظار پژوهش خواهد بود. ایران کشوری دارای منابع غنی است و این پتانسیل را دارد که به دانشجویان نشان دهد چگونه به سوی موفقیت پرواز کنند. وقت آن است که به دستاورد های بزرگتری گام برداشته شود. سکو آماده است!

Downloaded from crms.mubabol.ac.ir on 2025-12-08

References

- Farhadi M. Iran, science, and collaboration. Science. 2015;349(6252):1029.
- 2. Scimago Journal & Country Rank. Available from: http://www.scimagojr.com/countryrank.php.
- 3. Mozafari M. Iran and science publishing in

- the post-sanctions era. Lancet. 2016;387(10029):1721.
- Rezaee-Zavareh MS, Khosravi MH, Alavian SM. Student Research Committee as a Model for Development of Medical Research Projects. Arch Iran Med. 2016;19(11):820.

Role of Students in Medical Sciences Researches in Iran

Mohammad Zamani^{1*}

1- Student Research Committee, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran.

* Corresponding Author: Mohammad Zamani

Address: Babol University of Medical Sciences, Ganjafrooz Street, Babol, Mazandaran, Iran.

Tel: +98 935 9493131

Email: mzamani20@g mail.com

In today's world, it is speaking of "leap of science" and "information explosion", two complementary phrases. Researchers all over the world are decrypting a plenty of unknown mysteries, from the smallest genetic and molecular issues to the most complex secrets of the space. The Iranian scientists are no exception to this fact. Science production has remarkably grown in Iran during the past years. Around 30,000 scientific articles of Iranian researchers are published in the international journals every year. This rate shows a 20-fold growth compared with three decades ago (1). According to the SCImago Journal & Country Rank website, Iran with 333,474 articles published during 1996-2015, is in 22nd rank in the world and 2nd rank in the Middle East in terms of publication numbers (2). Also, it should be noted that despite the presence of comprehensive nuclear sanctions during last years, the trend of Iran's scientific development did not stop and it is predicted that scientific collaboration with global community will increase considering the recent nuclear agreement in 2015 and lifting the related sanctions (3).

But, who have actually participated in these advancements? Fortunately in Iran, we witness the cooperation between different scientific groups, such as university students. This country with about 4.5 million university students and 800 research centers, has an appropriate capacity for research activities (1). It is seen that interested students are involved in a considerable

number of projects. Also, most of the medical sciences universities have a center named Student Research Committee (SRC). This student organization is supported by the Vice Chancellor for Research and Technology of every university and was established in 1993 for the first time in Iran, with the purpose of sharing research-related information and broadening skills and knowledge about study methodology. In this regard, different plans have been employed, such as conducting educational workshops, implementing research councils to evaluate proposals with presence of academics and students, and implementing annual research congresses.

It has been reported that during 2006-2015, 2178 articles have been published with different affiliations of SRC in journals indexed in Scopus database with an ascending trend(4). This reflects the active participation of the medical sciences students in the research areas.

But regardless of these pleasing experiences, there are a number of limitations that can negatively affect students' morale, such as lack of sufficient financial support, and inaccessibility to some necessary instruments and materials. However, capable students with perseverance can overcome all difficulties and defend their talent in research. Scientific progress is indebted to research achievements, and this is ineluctable. It is here that the research is made more tangible. As mentioned above, the role of medical

NHJ; 1(2); Autumn, Winter, 2017

Role of Students in Medical Sciences Researches; Mohammad ${\bf Z}$

sciences students in research is notable. They are really one of the main driving forces, and if properly supported, a brighter future awaits the research. Iran is a resource-rich country and has a potential to show students how to fly to success. It is time to take steps towards greater achievements. Platform is ready!

Please cite this article as: Zamani M. Role of Students in Medical Sciences Researches in Iran. NHJ. 2017;1(2):7-10.